

“**A**mèrica és el país de la llibertat i jo no m’hi sento gens incòmoda exercint la meua confessió, fins i tot complint el Ramadà.” És l’opinió de Hafida Jefflage, una marroquina de Fes, que s’acosta a la trentena i que treballa en un restaurant palestí de Brooklyn, a Nova York. “Si hi ha musulmans que se senten malament aquí, potser el problema l’han de buscar més en ells que no en l’entorn. Aleshores, potser que se’n tornin a casa”, hi afegeix, categòrica. El parer de la Hafida coincideix amb el sentiment majoritari dels 2,5 milions de musulmans que viuen als EUA –aproximadament, segons una estimació rigorosa; alguns altres recomptes més amplis diuen entre 6 milions i 7,5. Un 63% del total, segons l’estudi del Pew Research Center, afirmen que no hi ha contradicció entre ser musulmà i viure en una societat moderna. Però això no vol dir que tot siguin flors i violes.

Sigui com sigui, és una paradoxa que en uns anys en què els EUA lliuren la “guerra contra el terrorisme”, bàsicament contra elements musulmans, la majoria dels musulmans que viuen al país assegurin sentir-se còmodes en una societat que, en part, els mira malament només per la confessió que professen. “L’11-S va passar als EUA, no en un altre lloc, i els musulmans americans hem rebut més pressió que no els de qualsevol altre lloc”, assegura Sofian Abdelaziz Zakkout, director de l’Associació de Musulmans dels EUA. Aquesta opinió la corrobora Khalid, el marit de Hafida, marroquí com ella, que va viure al Nova York d’abans de l’11-S i compara. “Per exemple, abans obtenir els papers era més fàcil. Després dels atacs, als musulmans se’ns han complicat molt les qüestions administratives.” A parer seu, també l’accés a determinades feines s’ha tornat més difícil per a ells. Per això parla d’un “racisme subtil”. “Si vols canviar de casa per anar a una de més bona, aleshores percebràs aquests prejudicis” apunta Hafida. Zakkout tampoc no s’està de dir que ell i molts musulmans veuen la guerra contra el terrorisme “com una guerra contra l’Islam i contra els musulmans”.

Com ser musulmà en una de les terres més infidels

Als Estats Units s’ha elaborat un informe a partir d’entrevistes a més d’un miler de persones de la comunitat musulmana, de totes les procedències i àmbits. La conclusió és que, en general, hi estan més integrats que a Europa.

Un estudi complet. La investigació del Pew Research Center posa en relleu que només un 40% creu que els atemptats fossin obra de musulmans, un percentatge que amb prou feines ha variat des de principi de 2002, quan un altre sondatge va donar pràcticament la mateixa dada. Cinc anys i mig després dels atacs als EUA, la majoria –un 53%– diu que és més difícil ser musulmà d’aleshores ençà, per bé que també la majoria afirma trobar-se bé al país. Una de les explicacions està en el fet que la majoria viuen en entorns urbans, en llocs com Nova York o Califòrnia, que són la quinta essència del *melting pot* que conforma la societat dels Estats Units. Aquest parer és compartit per Oguzhan Tura, un turc d’Istanbul que fa cinc anys que viu a Nova York. “Tinc amics en unes altres zones del país, només a un parell d’hores de cotxe de Nova York, i la situació hi és força diferent. Això forma part d’Amèrica però no és ben bé Amèrica”, explica davant l’espectacular mesquita de la Tercera Avinguda, acabada de construir el 1991 amb aportacions de vint-i-cinc

estats musulmans i molt especialment de l’Emirat de Kuwait.

Segons el panorama que retrata l’estudi, el 65% dels musulmans han nascut fora del país i la majoria provenen de diversos països àrabs, el Pakistan i el sud d’Àsia, fins a setanta estats. Del 35% restant, més de la meitat són afroamericans convertits a l’Islam. Precisament aquest sector és el que menys creu en el *somni americà*, que diu que als EUA qualsevol qui treballi fort pot atènyer un futur millor i arribar fins allà on es proposi. Entre els afroamericans són minoria, ja que, segons el centre autor de l’estudi, molts han anat a parar a l’Islam justament pel desencant respecte a la societat nord-americana. Però la majoria dels entrevistats afirma creure-hi. D’una altra banda, només un 2% pensa que estiguin més mal pagats que la resta, fent la mateixa feina, un percentatge que a l’estat espanyol s’enfila al 23%.

La comunitat més diversa. Tots plegats conformen la comunitat musulmana més eclèctica del món, en la qual només un 5% afirma que els atemptats suïcides contra víctimes civils tenen justificació. “Podem estar relativament satisfets d’aquest percentatge baix, tenint en compte el sentiment musulmà que hi ha al món. Hi ha països on fins fa dos anys o tres era del 50%”, afirma Andrew Kohut, president del Pew Research Center. Entre els afroamericans convertits a l’Islam i els joves musulmans americans de 30 anys o menys és on hi ha més comprensió cap a aquesta classe d’atemptats –fins a un 30%. Però també són aquests els qui demanen que cada vegada hi hagi més imams americans, perquè entenen millor la societat americana i el seu discurs els és més proper. Encara no fa gaire, segons publicava unes setmanes enre *The New York Times*, a Califòrnia

JORDI CARRERAS

Unes dones musulmanes travessen amb els fills un pas de vianants al barri de Carroll Gardens, a Brooklyn, Nova York.

hi havia un imam que deia als joves fidels que portar sabatilles esportives Nike era contrari a l'Islam.

També són els musulmans dels EUA, juntament amb els anglesos, els més preocupats per l'extremisme islàmic al món, un 51% i un 52% respectivament, dada que contrasta amb el 29% de preocupació que es registra entre els musulmans de l'Estat espanyol i d'Alemanya pel mateix problema.

Una de les recomanacions de l'estudi és acostar-se als creients musulmans del país per evitar que se sentin exclosos i per prevenir futurs atemptats que puguin comptar amb col·laboració d'elements locals. Alguns estaments oficials, com el Departament de Policia de Nova York, ja hi han posat fil a l'agulla i fa temps que van contractar

dues persones d'origen musulmà perquè els aconsellessin sobre la manera de mantenir un contacte fluid amb els responsables de la desena de mesquites que hi ha a la ciutat. Fins ara, tots diuen que la relació és bona i que dins dels temples es vigila que no es covin brots extremistes.

Acabar els tòpics. Amaney Jamal, professora associada a la Universitat de Princeton i assessora de l'estudi, opina que aquesta anàlisi contribueix a eliminar estereotips, tot i que també suggereix qüestions "A l'estudi, s'hi pot veure, d'una banda, l'èxit socio-econòmic i d'integració de la comunitat musulmana, amb uns registres similars als de la resta de la societat." I afegeix: "Però, d'una altra

banda, persisteix la sensació majoritària d'incomprensió i de ser tractats injustament". Hi contribueixen les detencions periòdiques de grups que suposadament planegen atemptats, unes actuacions no sempre prou clares als ulls de la comunitat musulmana.

Farid Sensai, director de l'Institut per a Polítiques Socials i la Conciliació, creu que la diferència principal entre la integració dels musulmans als EUA i a Europa es basa en el fet que als EUA no s'han creat guetos i que també tenen accés a l'educació i a feines ben remunerades. Però expressa preocupació per les "bosses de joves i d'afroamericans que manifesten unes simpatia per formes d'atemptats com els suïcides". "Pot ser per la percepció de la realitat que obtenen per mitjà d'internet i és evident que certs aspectes i fets de la política internacional, com la guerra de l'Iraq, hi influeixen".

La policia de Nova York ha contractat musulmans perquè els ajudin a tractar amb els responsables de les mesquites

Jordi Carreras
Nova York